

Mindre Meddelelser.

To Gange Vaar i Egnen ved Nizza. Langs Kysten af dette Departement er al Dyrkning saa godt som ophørt Sommeren igjennem, med mindre man da sørger for kunstig Vanding. I de første Dage af September fremkalder derimod den med Længsel ventede Regn ligesom et nyt Foraar, og Havearbejdet begynder da paa ny langs Skraaningerne med Oliehøsten. Disse Skraaninger ere omdannede til Terrasser, og paa dem tilbageholdes ved Mure den Madjord, som ellers vilde blive bortført af Regnskylkene.

I de første 14 Dage af September har man travlt med det egentlige Havearbejde, man saar Ærter, Bønner, Gulrødder, Sellerier, Kaal, o. s. v., man lægger Kartofler og planter Artistokker og Blomkaal, man skærer Roserne, og man træffer alle de andre Forberedelser, som anden Steds udføres om Foraaret; det gjør ogsaa et stærkt Indtryk paa Nordboen, som rejser gjennem disse Egne, her at se ligesom „en omvendt Verden“. Største Delen af Udsaaningen og Plantningen af Grøntsager, der skulle skaffe, hvad Franskmanden kalder „primeurs“ (de første Grøntsager) til Veje, vedbliver lige til Udgangen af December.

I Oktober, naar Luftens Varme om Natten sænker sig lidt under 15° og Varmen om Dagen endnu er fra 18° til 20°, blive Vilkaarene heldigst for Plantevæksten. Undergrunden er nemlig da opvarmet, og Havet, som har en Varmegrad af omtrent 16°, udsender tillige Vanddamp, som hindrer Luftens Afkøling og mætter den med Fugtighed, medens paa samme Tid Solen midt om Dagen skinner stærkt. Dette Forhold varer lige til Slutningen af Februar; nu bliver Solen atter brændende, og det normale Foraar, som aldrig trues af Morgenkulde, indtræder med en mærkværdig Pragt. Men alt dette forklarer os disse Egenes Rigdomme og giver Grunden til deres særegne Haveforhold. Denne Egenes Efteraar er altsaa ligesom en fornyet Vaar, der fra September strækker sig til ind i Februar, da det virkelige Foraar kommer; dette slutter dog allerede i Marts, fordi Sommerens Hede allerede melder sig til den Tid. Som man véd, skaffer Udførselen af Roser og andre Blomster i Vintermaanederne Havebrugerne i de her omtalte Egne en stor Indtægt, og takket være Skt. Gotthardunnelen, glæde ogsaa vi Nordboer os nu ved midt i Vinterens Hjørte at se dejlige afskaarne Blomster, der komme fra „Rivieraen“ og deromkring. Havebruget her staa imidlertid højt, ikke alene paa Grund af Vejrlaget, men ogsaa fordi det er hævet til Kunst. Den rigeste Blomstring af Roserne f. Ex. skulde naturligvis falde i Oktober og November; men man forsinker den ved Beskæring, hvorved Planterne tvinges til at frembringe nye Skud, som først blomstre i de egentlige Vintermaaneder. *A. Feddersen.*

Sundhedsforholdene i Mellemafrika. I et Foredrag for noget siden ved den 5te tyske „Geographentag“ i Hamburg udtalte Dr. G. A. Fischer, der har rejst meget i Mellemafrika, følgende om Forholdene dér: „Legemligt Arbejde vil det aldrig være muligt at udføre for Evropæerne og ligesaa lidt Plantagedrift, men nok Handel. Feberen er ikke alene indskrænket til Kyststrækningerne, og Mellemafrika er i Almindelighed usundt, hvor det er frugtbart, og sundt, hvor det er ufrugtbart“. — Dette varsler ikke godt for den nye Kongostat. *O. Irving.*

Et religiøst Mord i Arabien. Som man véd, er det de kristne forbudt at komme til Mekka og Medina, og saa Evropæere have derfor været der; den første af disse var Svenskeren *Enemann*, der i Førstningen af forrige Hundreaar kom dertil. Man skulde tro, at Araberne i vore Dage af Frygt for Straf fra de evropæiske Magters Side vilde vogte sig for at dræbe nogen Evropæer; men det er desuagtet sket. I forrige Aar dræbtes nemlig efter modtagne Eiterretninger den franske rejsende *Hubert* i en Landsby nærved Medina, og som Grunden opgav Morderen, at den rejsende

var kristen. Da Indbyggerne i Landsbyen vare bange for Følgerne, svarede Morderen nemlig: „Jeg har ikke dræbt nogen Mand, men en kristen Hund, og dersom I ikke ville tro mig, kunne I selv se, at det var en kristen Hund og ikke en Muselmand.“ Man undersøgte nu Liget, og da man fandt Morderens Udsagn stadfæstet, gik han fri.

A. Irgens Bergh.

Sprog paa Celebes. *W. Joest* har for kort siden udgivet et Skrift over Sprogforholdene paa denne Ø^ø, der kun har en Størrelse af 360 □ Mile og 1 Mill. Indb. **), og deri oplyses, at der paa Øen ikke findes mindre end 30 Sprog, hvoraf flere ere helt forskellige fra hverandre. *N--n.*

Indianerne i Nordamerika. Spørgsmaalet om disse Folks Fremtid er i Almindelighed blevet besvaret derhen, at de med stærke Skridt gaa deres Undergang i Møde, i det de ikke kunne holde sig oppe over for den evropæiske Civilisation. Under disse Omstændigheder er det værd at lægge Mærke til, at Prof. *Gerland* i Strassburg hævder det modsatte. I forskellige Meddelelser paaastaar han, at vor Civilisation er det eneste Middel til at frelse dem. De Sygdomme, Evropæerne have medbragt, som f. Ex. Kopper, have ikke væsentlig bidraget til at formindske Indianerne. Værrer er det med Civilisationens Indflydelse paa Indianernes Hjørner; men er der først sket en Omdannelse i saa Henseende, vil Civilisationen bringe rige Frugter. Nordamerikaneren *D. Wilson* og *Quatrefages* udtale sig paa lignende Maade og sige, at der findes en Mængde Halvblods-Indianere, Afkom af hvide og Indianere, og at den indianske Stamme langtfra er ved at uddø; det er kun Fuldblods-Indianerne, som gaa under, og i mangfoldige ellers hvide Familier i Nordamerika træffer man indiansk Blod. Efter disse Forfatteres Mening vil der en Gang i Nordamerika opstaa en Blandingsrace af hvide og Indianerne, og den vil da være de sande Anglo-Amerikanere. *Valdemar Schmidt.*

Ny Guinea blev 1528 opdaget af Spanieren *Alvaro de Saavedra*, som gav Øen sit Navn, fordi den forekom ham at have en vis Lighed med Guinea i Afrika. Dampier kom dertil 1700, Cook 1770 og Dumont d'Urville 1827. I den nyeste Tid har *Owen-Stanley* undersøgt en Del af Sydøstkysten, og han har dér fundet en Bjergkjæde, 12—14,000 Fod høj, og *Moresby* har undersøgt en hel Del af Ny Guineas Østkyst. Som man véd, tilhører Øens nordøstlige Del Hollænderne; men de have ikke grundlagt nogen Nybygd dér, Engelskmænd fra Queensland have grundlagt Nybygder i Øens sydøstlige Del; men det Land, de have indtaget, er fladt og højest usundt. Tyskerne have taget en Strækning paa Nordkysten „under Beskyttelse“, og have givet denne Del Navnet „Kejser Wilhelms Land“. *N--n.*

Fordums Jøkler i Avstrallandet. Alpinisten *r. Lerchenfeld* fra Graz har foretaget en Rejse i de avstralske Alper, der ligger i den sydøstlige Del af Avstrallandet, og han har der, hvad der er højest mærkværdigt, truffet Spor af fordums Jøkler; Højden var 5,800 Fod, og han har taget Fotografier af forskellige „roches moutonnées“. Uagtet det var Sommer, frøs det hver Nat i den nævnte Højde, og paa 6,500 Fod blev Sneen liggende i Pletter hele Aaret igjennem. Den rejsende har tillige fundet, at det højeste Punkt i de avstralske Alper ikke, som man hidtil har ment, er *Mt. Kosciusko*, men et andet Punkt, som han har givet Navn efter en avstralsk Geolog og kaldt *Mt. Clarke*; det har en Højde af omtrent 7,000 Fod.

*) Das Holontalo. Ein Beitrag zur Kenntniz der Sprachen von Celebes. Berlin. 1883.

**) *Behm u. Wagner.* Bevölkerung der Erde. Ergänzungsheft No. 69. Petermanns Mittheil. 1882.